



Йордан Радичков

Дървоядецът

Моят баща ми остави в наследство една къща с комин, една овца и един вълк. Коминът на къщата правеше извънредно силно впечатление на всички ни, ние го наричахме още „комина на дявола“, защото веднъж в него падна самият дявол и докато се отърсваше в огнището, викаше: „Че аз толкова ли съм черен!“ Както човекът, така и къщата никога не знаят с какво ще станат прочути. Нашата къща стана прочута с комина. Моят баща винаги ме е съветвал, ако един ден се заловя с описания на истории, да използвам за мастило саждите от комина на дявола. Трябва ли да ви уверявам, че се отнасям почитателно към неговите съвети!... Но нека свърша с къщата: тя бе пълна с дървоядци, които скърцаха нощем в дъбовите греди, лутайки се в собствените си лабиринти. Те никак не ме дразнеха, напротив – подпомагаха моята мисъл, също тъй залутана в стъблото на съзнанието. Струва ми се дори, че мисълта е майка на дървоядците и че всяка къща си има свой собствен дърводелец и свои съмнения.

Овцата за разлика от къщата бе твърде обикновена. Проблемите на нейния живот бяха прости за разрешаване – те опираха до туй, трябва ли да се пасе тази трева, или не трябва да се пасе. За нея бе достатъчно само да помирише и да реши какво да пасе.

Вълкът не протестираше, че е моя собственост. Той се разхождаше около овцата или стоеше край нея потънал до колене във вълна, както би казал Екзюпери. Очите му бяха пълни с пламенно добродушие. Великолепна гледка, уверявам ви, в двора на моята къща. Червеникавите му крака бяха мускулести и силни, изглеждаха железни, ръждясали леко от потта и от росата. Понякога в козината му се навираше нахална бълха и той с гръмове и трясци на челюстите я унищожаваше – в такива случаи ми се е струвало, че вътре у животното се ломят и се удрят страшни пружини, а наоколо пробягват светкавици. Дърводелецът на моята мисъл спираше работата си и ми нашепваше, че трябва да бъде внимателен с вълка, щом като само една бълха е в състояние да събуди неговата кръвожадност. „Дълбай си ти, дълбай си!“ – казвах на дърводелеца.

Веднъж ги изведох на паша и тримата си разговаряхме колко хубаво нещо е зелената трева и се съгласихме, че по-хубаво от зелена трева няма. Овцата се втурна да пасе, а ние с вълка се търкаляхме по тревата. Овцата ни подхвърли да сме внимавали да не позеленеем много от тучната трева, защото по погрешка може и да ни опасе, на което вълкът се усмихна. Така ние прекарахме целия ден в игри и веселие и беше много хубаво. В далечината се виждаше нашата къща и коминът на дявола стоеше като царска корона на покрива ѝ.

На връщане минахме край реката и пихме вода; трябва да призная, че нито вълкът каза на овцата: „Защо ми мътиш водата?“, нито пък овцата каза на вълка: „Защо ми мътиш водата?“ Побъбрихме си и се съгласихме, че реката е на всички, а очите ни излъчваха зелено сияние. В далечината се открояваше нашата къща и ни примамваше към себе си, но вълкът предложи да отидем на нощна паша и ние тутакси отидохме пак на ливадата, защото наистина бе много хубавя тази ливада. Овцата пак почна да учи вълка как да разпознава коя трева е за пасене и коя не е за пасене, а той клатеше глава и викаше: „Тц, тц, тц!“ – и ви уверявам, че удивлението му беше искрено.

Той опита всички треви и те му направиха неотразимо впечатление. Двамата с овцата вървяха успоредно и пасяха, докато стигнат края на ливадата, сетне се обръщаха и тръгваха към мене, а аз ги гледах умилен и не можех да коря баща си, че ми е оставил такова наследство. Най-после вълкът и овцата легнаха върху тучната трева и почнаха да преживят миролюбиво опасаното; като ту той, ту тя викаха: „Бе! Бе!“ Бяха намерили общ език и се разбираха.

Не исках да нарушавам пасторалната картина, измъкнах се тихо и се прибрах в къщата.

Дървоядците скърцаха страшно, сякаш гризяха желязо, а не дъбовата гора, но никакво внимание не им обърнах. Настъргах сажди от комина на дявола, направих си мастило и през цялата нощ писах, защото бях длъжен да опиша тази история. По едно време дървоядците толкова голям шум вдигнаха, като че разбиваха с динамит гредите, но аз пак не им обърнах внимание. Жалки дървоядци, дребнави гризачи на лабиринти, струва ли си да се пилеят с тях чувства! Оставих ги да стържат спокойно през цялата нощ.

На сутринта взех ножицата и отидох да стрижа двете овце на ливадата. Може да ви се види странно, но на ливадата наистина имаше две овце.

Почнах да ги стрижа, а през туй време там дотича някакъв див селянин и произлезе голям скандал от цялата работа. Той каза, че овцете били негови, а аз му казах, че не са негови, като му обясних историята с вълка, който свикнал да пасе трева и да блее, а селянинът ми каза, че аз паса трева и бляя, удари ме с гегата си и задигна вълната, като оспори по тоя начин наследството, оставено от баща ми.

Аз се върнах пак в къщи. Но къщата вече я нямаше, защото дървоядците бяха додървоядили гредите и бяха превърнали и развалини и последното наследство, оставено от баща ми.

КРАЙ

© 1965 Йордан Радичков

Разпознаване и редакция: Mandog, 2008

Публикация

Йордан Радичков. Свирепо настроение
Разкази. Второ издание

Редактор: Марта Владова
Художник: Петър Добрев
Технически редактор: Ронка Кръстанова
Коректор: Станка Митрополитска

Издателски № 8716. Печатни коли 6,50. Формат 84/108/32
ISBN 954-445-022-x

Издателство „Христо Ботев“, София
Предпечатна подготовка: МИС – ИПК „Родина“
Печат: ДФ Полиграфически комбинат, София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8228>]